

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzeń nr: 403/07, 510/07, 502/08

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia,
Z-ca przewodniczącego Komisji: dr inż. Maciej LASEK
Członek Komisji: dr inż. Michał CICHON
Członek Komisji: dr inż. Dariusz FRĄTCZAK
Członek Komisji: mgr inż. Jacek JAWORSKI
Członek Komisji: inż. Tomasz MAKOWSKI
Członek Komisji: mgr inż. Waldemar TARGALSKI
Członek Komisji: mgr inż. Ryszard RUTKOWSKI
Członek Komisji: dr inż. Stanisław ŻURKOWSKI

Po rozpatrzeniu w dniu 23 marca 2011 r., przedstawionych przez Komisję Badania Zdarzeń Lotniczych Polskich Linii Lotniczych LOT S. A. wyników przeprowadzonego badania incydentów lotniczych samolotu Embraer EMD-145 o znakach rozpoznawczych SP-LGD polegających na:

- pojawiających się usterkach instalacji elektrycznej (dot. wszystkich incydentów),
- błędnej realizacji przez załogę stosownej procedury (dot. incydentu 403/07)

które wydarzyły się:

- 403/07: 14 września 2007 r. w trakcie startu z lotniska Warszawa-Okęcie (EPWA),
- 510/07: 10 grudnia 2007 r. podczas rozbiegu na lotnisku Katowice-Pyrzowice (EPKT),
- 502/08: 27 lipca 2008 r. podczas wznoszenia po starcie z lotniska Warszawa-Okęcie (EPWA),

działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjmuje ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i uznaje, iż:

Przyczyną wszystkich incydentów była:

Usterka paneli elektrycznej (w angielskojęzycznej dokumentacji samolotu występującej pod nazwami: Electrical System Panel / Overhead Panel / Module Assemble) o numerze 145-21325-407 powodująca wyświetlanie komunikatu ELECTRICAL EMERGENCY ABNORMAL TRANSFER. W rzeczywistości nie było niesprawności układów elektrycznych uzasadniających wyświetlanie ww. komunikatu.

Ponadto w przypadku incydentu nr 403/07 dodatkową, drugą przyczyną była:

Błędna realizacja procedury ELECTRICAL EMERGENCY ABNORMAL TRANSFER przez pilota wykonującego procedurę i niewychwycenie tego błędu przez pilota monitorującego jej wykonanie.

Okolicznościami sprzyjającymi zaistnieniu drugiej przyczyny w incydencie nr 403/07 były:

- dodatkowy stres spowodowany brakiem w QRH pilota (QRH = Quick Reference Handbook – lista czynności kontrolnych) strony zawierającej stosowną procedurę,
- nieprecyzyjny, mogący wprowadzić załogę w błąd, zapis stosownej procedury zawartej w QRH.

A także akceptuje następujące **zastosowane środki profilaktyczne:**

- 1) Doprecyzowanie procedury ELECTRICAL EMERGENCY ABNORMAL TRANSFER, zawartej w QRH,
- 2) Przygotowanie biuletynu informacyjnego dla personelu lotniczego działu floty EMB 145,
- 3) Omówienie zaistniałych przypadków podczas szkoleń okresowych pilotów oraz personelu technicznego.

Podpisy Komisji:

Maciej LASEK: *Podpis nieczytelny*

Michał CICHON: *Podpis nieczytelny*

Dariusz FRĄTCZAK: *Podpis nieczytelny*

Jacek JAWORSKI: *Podpis nieczytelny*

Tomasz MAKOWSKI: *Podpis nieczytelny*

Waldemar TARGALSKI: *Podpis nieczytelny*

Ryszard RUTKOWSKI: *Podpis nieczytelny*

Stanisław ŻURKOWSKI: *Podpis nieczytelny*